

Projekt GOPS

z dnia 16 stycznia 2025 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY CHOCZEWO**

z dnia 23 stycznia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. 2024, poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. 2025, poz. 49) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025-2027, który stanowi załącznik do przedmiotowej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Choczewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr

Rady Gminy Choczewo

z dnia 23 stycznia 2025 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY GMINY CHOCZEWO NA LATA 2025-2027

Wprowadzenie

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025-2027 jest kontynuacją Programu Wspierania Rodziny Gminy Choczewo w latach 2022-2024. Niniejszy Program wskazuje działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, działania profilaktyczne i prorodzinne, których celem jest zapobieganie marginalizacji oraz społecznemu wykluczeniu. Rekomenduje działania ukierunkowane na wzmocnienie pozycji dziecka w środowisku rodziny biologicznej i stworzenia takich warunków, aby dziecko nie musiało trafiać do systemu pieczy zastępczej, względnie jeżeli już w tej pieczy się znajduje, aby mogło powrócić do rodziny biologicznej. Jeżeli w rodzinach pojawiające się problemy przewyższają możliwość ich rozwiązania we własnym zakresie, przy wykorzystaniu własnych środków oraz zasobów, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Rodziny te, najczęściej znajdują się w obszarze działania pomocy społecznej.

Niniejszy program został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie 3 letnich programów wspierania rodziny, których głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Obowiązek ten realizowany jest przy współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb społecznych, organizacji pozarządowych, kościołów oraz związków wyznaniowych.

1. Adresaci programu.

Adresatami wsparcia w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025-2027 są rodziny, które mają trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Dodatkowo posiadające wiele innych sprzężonych problemów oraz długotrwale pozostające w systemie pomocy społecznej. Program przewiduje pracę z rodziną oraz wszelkiego rodzaju formy pomocy mające na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.

Program ten kierowany jest w szczególności:

dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,

dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i chorymi przewlekle - dla rodzin wielodzietnych,

dla rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,

dla rodzin niepełnych.

2. Cele programu, zadania

Gmina zobowiązana jest stworzyć i rozwijać system opieki nad dzieckiem, na który składa się rozwój infrastruktury w postaci placówek wsparcia dziennego czy też rodzin wspierających oraz system pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Wskazany system będzie obejmował udzielania tym osobom wsparcia i pomocy asystenta rodziny, jak również wiązał się będzie z umożliwieniem tym rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa i udziału w organizowanych szkoleniach. Dodatkowo rodziny te będą mogły skorzystać ze wsparcia udzielanego przez rodziny wspierające.

Cel Główny:

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel szczegółowy 1

Poprawa sytuacji materialnej rodzin poprzez wsparcie rodzin w realizowaniu funkcji ekonomicznej i tworzenie warunków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb członków rodziny.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej	liczba rodzin: osób i rodzin objętych pomocą oraz wysokość środków przeznaczonych na poszczególne formy pomocy: zasiłek stały zasiłek okresowy zasiłek celowy zasiłki rodzinne z dodatkami zasiłki pielęgnacyjne świadczenia pielęgnacyjne - świadczenia rodzicielskie - specjalny zasiłek opiekuńczy jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka zasiłek dla opiekuna świadczenia z funduszu alimentacyjnego świadczenie Za życiem
2. Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży 2.1. Zapewnienie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych	liczba dzieci, uczniów i młodzieży korzystających z gorących posiłków w placówkach oświatowych liczba osób/rodzin korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności
3. Objęcie pomocą w formie: stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy	liczba przyznanych stypendiów szkolnych liczba przyznanych zasiłków szkolnych
4. Zwiększenie zasobu mieszkaniowego gminy służącego zaspokojeniu potrzeb rodzin o niskich dochodach, w tym zagrożonych wykluczeniem.	liczba lokali mieszkaniowych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych
5. Współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej	liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej wysokość środków wydatkowanych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej)

Cel szczegółowy 2

Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych i wsparcie rodzin w tym zakresie oraz zapewnienie poczucia bezpieczeństwa. Dążenie do uzyskania poprzez różnorodne formy pomocowe poprawy i stałości wprowadzonych zmian sytuacji rodzin/domostw, gdzie wystąpiły trudności w zakresie radzenia sobie z pełnieniem i realizowaniem funkcji rodzicielskich. Stworzenie sprawnego systemu interwencji kryzysowej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach, w tym w rodzinach wychowujących dzieci.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1. Rozwój usług asystentów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodzin

2. Organizacja i finansowanie szkoleń dla asystentów rodzin w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji	liczba uczestniczących asystentów, liczba kursów, szkoleń, warsztatów etc.
3. Zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego osobom przeżywającym trudności	liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego liczba osób i udzielonych porad
4. Budowanie relacji rodzinnych	liczba rodzin biorących udział w treningach kompetencji rodzicielskich
5. Prowadzenie zajęć wyrównujących szanse edukacyjne	liczba dzieci biorących udział w zajęciach
6. Rozwój placówek opieki nad dziećmi - żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów	liczba miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych liczba dziennych opiekunów
7. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających i organizowanie szkoleń dla tych rodzin	liczba rodzin wspierających liczba zorganizowanych szkoleń dla rodzin wspierających
8. Działania wspierające Zespołu Interdyscyplinarnego wobec rodzin przeżywających trudności	liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" liczba rodzin z dziećmi, objętych procedurą „Niebieskie Karty”
9. Zapewnienie osobom (matkom z dziećmi) bezpiecznego schronienia w przypadku stosowania wobec nich przemocy	liczba osób dorosłych i dzieci korzystających ze schronienia
10. Zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym (osobom bezdomnym)	liczba osób skierowanych do schroniska, noclegowni
11. Monitorowanie sytuacji rodzin w procesie wzmacniania lub odzyskiwania zdolności do pełnego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych	liczba rodzin objętych pracą socjalną liczba wizyt monitorujących liczba zawartych kontraktów socjalnych
12. Współpraca z GKRPA w zakresie motywowania do podjęcia terapii i kierowania na leczenie uzależnień rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych kryzysem	liczba wniosków skierowanych do GKRPA dot. rodzin zagrożonych kryzysem spowodowanym uzależnieniami

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025-2027 zakłada również realizację innych ważnych zadań, które mogą się pojawić wraz ze zmieniającą się sytuacją społeczno- gospodarczą kraju, województwa lub Gminy. Przyjmuje się możliwość modyfikacji określonych w niniejszym dokumencie celów oraz kierunków działań, wtedy, gdy pojawi się taka potrzeba.

3. Podmioty realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

- pomoc pracowników socjalnych w opiece i wychowywaniu dziecka poprzez pracę socjalną, zawarcie kontraktu socjalnego, wsparcie asystenta rodziny, zapewnienie osobom poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego),
- udzielanie świadczeń z pomocy społecznej: pomocy finansowej, usługowej, rzeczowej, posiłki dla uczniów i dzieci w szkołach i przedszkolach, udzielanie schronienia,
- udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny zaangażowanych w pracę z rodzinami w szkoleniach celem doskonalenia umiejętności pracy z rodzinami wykazującymi się bezradnością w sprawach opiekuńczo- wychowawczych oraz z rodzinami, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej,

- podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa członków rodziny,
- doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny znajdującymi się na terenie gminy oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, Sądem Rejonowym w Wejherowie.
- 2. Psycholog przy Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Choczewie
- wsparcie psychologiczne
- 3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
- 4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin, opłata wypoczynku dla dzieci z programu profilaktyki uzależnień, organizowanie zajęć w ramach świetlic środowiskowych, opracowanie i udostępnianie programu profilaktyki uzależnień i innych opracowań dotyczących udzielania pomocy rodzinom z problemem uzależnień
- 5. Gminny Ośrodek Zdrowia
- prowadzenie działalności w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
- 6. Zespoły Szkolno - Przedszkolne
- działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie pedagoga, psychologa dla rodziców i uczniów, organizowanie zajęć wyrównawczych w ramach świetlic szkolnych.
- 7. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia
- organizowanie i dystrybucja żywności
- realizacja programów skierowanych do organizacji pozarządowych
- 8. Kluby sportowe
- opracowanie i realizacja programów sportowych
- 9. Policja
- zakładanie „Niebieskich Kart”, współpraca z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczewie, monitoring środowisk dysfunkcyjnych.

3. Monitoring i ewaluacja programu.

Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań oraz zainteresowania nimi odbiorców. Monitoring realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025 - 2027 będzie się opierał przede wszystkim na gromadzeniu oraz analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczewo. Dodatkowo pozyskiwane zostaną informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Monitoring Programu pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Realizacja programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu realizacji założonych działań.

Monitorowanie i ewaluacja Programu będą się odbywać poprzez składanie do dnia 31 marca każdego roku rocznego sprawozdania z realizacji zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczewie, który jest wiodącym realizatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025 - 2027.

4. Źródła finansowania.

Zakłada się, iż źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025 - 2027 będą:

- środki rządowe,
- środki własne Gminy Choczewo,
- środki pozyskane z innych prawem określonych źródeł.

5. Zakończenie.

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Choczewo na lata 2025 – 2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci w naturalnym środowisku rodzinnym. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmierzenia się z występującymi problemami.

Powyższe działania zwiększą szanse rodzin, aby prawidłowo funkcjonowała w środowisku oraz wykorzystały własną aktywność i wewnętrzny potencjał w celu zdobycia nowych umiejętności. Odpowiednie podejście stworzy możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym i tym samym podniesie jakość życia mieszkańców Gminy Choczewo.

Uzasadnienie

Pierwszym zadaniem gminy w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Na gruncie ustawy o pomocy społecznej ustawodawca nałożył na gminy - jako zadanie własne o charakterze obowiązkowym - opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Jak wynika z treści art. 176 pkt 1 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacji 3 - letnich programów wspierania rodziny natomiast art. 179 ust. 2 ustawy, wójt co roku przedstawia organowi stanowiącemu gminy potrzeby związane z realizacją zadania, a potrzeby te uwzględniane są przy przyjmowaniu przedmiotowego programu, a zatem w trakcie realizacji program może być modyfikowany i dostosowywany do zmieniających się uwarunkowań jego realizacji i sytuacji występującej w danej gminie. Wskazane zadanie przewidziane jest do wykonywania przez organ stanowiący i kontrolny gminy, czyli radę gminy.